

Nr 2*Utrikesutskottets utlåtande i anledning av motioner om en internationell fredskår i FN:s regi.*

I en i första kammaren väckt motion, nr 73, av herrar Adolfsson och Lager, ävensom en i andra kammaren väckt likalydande motion, nr 98, av herr Hector m. fl., vilka motioner hänvisats till utrikesutskottet, föreslås att riksdagen måtte besluta att hos regeringen begära initiativ i syfte att få till stånd en internationell fredskår i FN-regi, öppen för alla nationers ungdom.

Motionärerna hänvisar till den svenska fredskåren och betonar särskilt dess möjligheter att skapa kontakter över gränserna och den solidaritet som kommer till uttryck i fredskårens verksamhet samt det ömsesidiga givandet och mottagandet mellan fredskåristerna och befolkningen i verksamhetslandet. För att undvika friktioner mellan dessa anser motionärerna emellertid att fredskåren bör ges en mer internationell inriktning och anför i detta sammanhang bl. a. att Sverige borde gå i spetsen för en internationalisering av fredskårsverksamheten. Motionärerna uttalar vidare att en maximal effekt när det gäller att skapa kontakt över gränserna för bättre förståelse mellan nationerna torde uppnås med fredskårer i vilka ungdomar från länder i väst och öst och u-länder arbetar sida vid sida. En sådan fredskår i FN-regi eller eventuellt en pool i FN-regi, till vars förfogande de nationella fredskårerna ställde sina fredskårister, skulle avvärja de problem i form av paternalism och nationell propaganda till vilka en nationell fredskår bär fröet inom sig.

Enligt inhämtade upplysningar har Kungl. Maj:t den 11 februari 1965 beslutat medgiva att nämnden för internationellt bistånd må inleda försöksverksamhet i syfte att utsända en första grupp om 30 fredskårsmedlemmar under loppet av år 1965 samt att härför under innevarande budgetår vidtaga erforderliga åtgärder avseende rekrytering, utbildning och administration i huvudsaklig överensstämmelse med nämndens förslag.

Vidare har upplysts att ett internationellt fredskårssekretariat (International Secretariat for Volunteer Service) upprättats på grundval av ett enhälligt beslut vid en konferens i Puerto Rico 1962, i vilken 42 länder deltog. Sekretariatet utgör en central för information om fredskårsverksamhet i olika delar av världen. Det har i uppgift att verka för upprättandet av fredskårsorganisationer i olika länder. Från svensk sida har i olika sammanhang förordats ett samarbete mellan fredskårssekretariatet och FN:s biståndsverksamhet.

Utskottet har funnit att fredskårsverksamheten icke minst för Sveriges del ännu är så oprövad att förutsättningar saknas för en tillfredsställande bedömning av för- och nackdelar med olika tänkbara arbetsformer. Sverige har emellertid med positivt intresse följt arbetet inom det internationella sekretariat som upprättats för en samordning av fredskårsarbetet och även lämnat visst finansiellt bidrag till detta sekretariats verksamhet. Sverige har dock tills vidare icke anslutit sig till det internationella fredskårssekretariatets råd i avvaktan på en ytterligare breddning av dess verksamhet men kommer att med intresse följa utvecklingen av dessa strävanden. På svensk sida har med tillfredsställelse konstaterats att en samordning av den internationella fredskårsverksamheten med FN:s tekniska biståndsaktivitet i olika former övervägs i positiv anda på ömse sidor.

Det synes vara ändamålsenligt att icke föregripa utvecklingen utan invänta närmare erfarenheter både av den svenska fredskåren och av den samordnande verksamhet, som sålunda nu övervägs på det internationella planet.

Utskottet hemställer i enlighet härmed,

att motionerna I: 73 och II: 98 må anses besvarade med vad utskottet här ovan anfört.

Stockholm den 8 mars 1965

På utrikesutskottets vägnar:

BENGT ELMGREN

Närvarande:

från första kammaren: herrar Elmgren, Lundström, Undén, Virgin, John Ericsson, Boman, Palm och Ivar Johansson;

från andra kammaren: herr Gustafsson i Stockholm, fru Renström-Engenäs, herrar Alemyr, Wahlund, Cassel och Bengtsson i Varberg.